Р Е Ш Е Н И Е
№ 43343

гр. София, 05.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 13 състав,** в публично заседание на 20.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елица Райковска

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **5561** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 4, вр. ал. 1 от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ), вр. чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на J. L. A. /Я. Л. А./ /, [дата на раждане] , гражданин на Република И., притежаващ национален паспорт № Z., валиден до 04.11.2034 г., срещу Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, постановен на 25.04.2026 г. от Завеждащ Консулска служба при Посолството на Република Б. в Д., по заявление от 12.02.2026 г. Поддържа се, че отказът е материално незаконосъобразен, постановен при съществени нарушения на процесуалните правила и необоснован. Претендира се присъждане на разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят е представляван от адв. М., който поддържа жалбата и изложените в нея съображения. Претендира разноски. Представя подробни писмени бележки.

Ответникът – Завеждащ консулска служба при посолството на Република Б. в Д., И., в съдебно заседание не е представляван и не взима становище по жалбата.

Съдът, след преценка на представените по делото доказателства, доводите и възраженията на страните в производството, намира за установено от фактическа страна следното:

Видно от писмо рег. № 536400-10447/27.01.2026 г. на Дирекция „Миграция“ при Министерството на вътрешните работи, МБАЛ „Д-р Стойчо Христов“ ЕООД е уведомено, че на жалбоподателя J. L. A. е предоставен достъп до пазара на труда на основание чл. 24и ЗЧРБ за срок от 3 години, както и че следва в срок до 20 дни от изпращане на съобщението да предприеме действия по подаване на заявление за издаване на виза D.

На 12.02.2026 г. жалбоподателят J. L. A. е подал заявление № 26001331 за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (тип D). В заявлението е посочено, че целта на пребиваването е работа

в МБАЛ „Д-р Стойчо Христов“ ЕООД, [населено място]. По делото е приложен трудов договор без номер от м.07.2025 г., сключен между МБАЛ „Д-р Стойчо Христов“ ЕООД и Я. Л. А., съгласно който чуждият гражданин следва да бъде назначен да изпълнява длъжността лекар с код по НКПД 22117001, с подробно описание на трудовите функции в длъжността „лекар в спешно отделение“ съгласно длъжностна характеристика, част от договора.
На 30.04.2026 г. е издаден Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване, подписан от С. П. – Завеждащ Консулска служба, при Посолство на Република Б., Д.. В него е посочено, че визата е отказана на основание чл. 10, ал. 1, т. 1 и т. 20 ЗЧРБ. В полето „допълнителни забележки“ е посочено, че се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато с действията си е поставил или може да постави в опасност международните отношения, сигурността или интересите на българската държава или за когото има данни, че действа против националната сигурност. При предишно пребиваване в страната системно е извършвал нарушения на обществения ред.
Отказът е връчен на чужденеца на 30.04.2026 г.
По делото е приложено становище на ДАНС (в обособен класифициран том), в което са посочени конкретни данни за възможна съпричастност на жалбоподателя към извършвани престъпни деяния на територията на Република Б.. Становището е изготвено на 14.04.2026 г.
От правна страна:
Съгласно чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ отказите за издаване на виза могат да се обжалват по реда на АПК относно тяхната законосъобразност. Съгласно ал. 4 от същата разпоредба, отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ). В случая е поискана именно такава виза вид „D“. В жалбата се релевират нарушения на чл. 6, §1, §2, чл. 13 и чл. 8 ЕКП, както на чл. 41 и чл. 47 Х.. В тази връзка съдът намира, че е налице хипотезата на ал. 4 на чл. 10а от ЗЧРБ и съдебното оспорване е допустимо.
Съгласно чл. 9е ЗЧРБ условията и редът за издаване, отказ за издаване, анулирането и отмяната на визи и за определяне на визовия режим се определят с наредба на Министерския съвет. Това е именно Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. Според чл. 27, ал. 3 от Наредбата Министърът на външните работи по предложение на дирекция „К. отношения“ определя със заповед длъжностните лица в дирекция „К. отношения“, които имат право да вземат решения за издаване или отказ на виза за дългосрочно пребиваване.
В конкретния случай отказът е издаден от С. П. – Завеждащ Консулска служба при посолството на Република Б., Д.. Съгласно приложената Заповед № 95-00-26/16.01.2025 г. на Министъра на външните работи ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република Б. могат да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица, които да съставят, подписват и връчват формулярите по образец Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 НУРИВОВР и по Приложение VI от Визовия кодекс. Със Заповед № 19/23.09.2025 г. С. П. – З. е определен да подписва отказите за издаване на виза съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 НУРОВОВР. С оглед на това, съдът намира, че оспореният административен акт е издаден от компетентен орган в рамките на делегираните му правомощия. Възраженията за нищожност на акта се преценяват като неоснователни.
Съдът намира, че в хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, които да налагат отмяната на издадения отказ на формално основание. Актът е издаден в писмена форма – стандартен формуляр Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 НУРИВОВР, като са изложени в достатъчна степен мотивите на административния орган,

обусловили формираната от него воля. По делото е приложен като класифициран том справка от ДАНС, в която е изразено отрицателното становище на агенцията по отношение на чужденеца, допълващо мотивите на административния орган, и изложените в него съображения следва да се приемат и за мотиви на акта съгласно ТР № 16 от 31.03.1975 г., ОСГК на ВС. В тази връзка, неоснователно се явява възражението на жалбоподателя за допуснати процесуални нарушения и немотивираност на акта.

В конкретния случай основанията за постановения отказ се съдържат в хипотезите на чл. 10, ал. 1, т. 1 и т. 20 ЗЧРБ, съгласно които се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, който с действията си е поставил или може да постави в опасност международните отношения, сигурността или интересите на българската държава или за когото има данни, че действа против националната сигурност, както и спрямо чужденец, който при предишно пребиваване в страната системно е извършвал нарушения на обществения ред.

Настоящият съдебен състав намира, че в случая не е доказано наличието на хипотезата на т. 20, а именно при предишно пребиваване в страната системно е извършвал нарушения на обществения ред. Съгласно §1, т. 2 от ДР на ЗЧРБ 2 „системно нарушение“ е налице тогава, когато в продължение на една година чужденецът е извършил повече от две нарушения. Такава системност не се констатира в конкретния случай. Действително, по преписката има данни за налагани ПАМ спрямо чуждия гражданин, но не е доказано извършването на повече от две нарушения. Следователно актът в тази му част е необоснован, тъй като констатацията на органа за системно извършване на нарушения не е подкрепена с доказателства по делото.

Не така стоят нещата обаче по отношение на второто основание – това по т. 1 – отказва се издаване на виза или влизане в страната на чужденец, който с действията си е поставил или може да постави в опасност международните отношения, сигурността или интересите на българската държава или за когото има данни, че действа против националната сигурност.

Съгласно чл. 2, ал. 1 ЗДАНС Държавна агенция „Национална сигурност“ е специализиран орган към Министерския съвет за изпълнение на политиката по защита на националната сигурност. Според чл. 4, ал. 1, т. 3 и т. 14 Държавна агенция "Национална сигурност" извършва дейности за защита на националната сигурност от посегателства, насочени срещу националните интереси, независимостта и суверенитета на Република Б., териториалната цялост, основните права и свободи на гражданите, демократичното функциониране на държавата и гражданските институции и установения в страната конституционен ред, свързани с противоконституционна дейност и миграционни процеси. В изпълнение на тези свои функции агенцията е включена в съгласувателните процедури, по отношение издаването и отказите от издаване на визи, като дава становище по заявленията за издаване на виза. ДАНС е изразила отрицателно становище по отношение на чужденеца, като в конкретика са изложени данни за негова съпричастност към извършването на престъпни деяния, изразяваща се в помагачество. ЗЧРБ, в чл. 10, ал. 1, т. 1, не изисква лицето да бъде осъдено и вината му да бъде доказана по безспорен начин с влязла в сила присъда. Законът изисква наличието на данни, а не на безспорни доказателства, събрани в хода на наказателно производство, за извършено престъпление. Според разпоредбата на чл. 22, ал. 1, т. 4 ЗЧРБ пребиваването на чужденците в Република Б. се осъществява въз основа на разрешение на службите за административен контрол на чужденците, което съгласно чл. 22, ал. 4 ЗЧРБ се издава след писмено становище от Държавна агенция „Национална сигурност“, имащо задължителен характер за дирекция „Миграция“ и за отдел/сектор/група „Миграция“ при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи. В случая по делото не е спорно, че е изразено отрицателно становище от ДАНС. Съгласно чл. 20, ал. 3 от Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15 август 2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи при наличие

на отрицателно становище по чл. 19 от ДМ - МВР, и/или от ДАНС и ако е налице някое от основанията по чл. 10, ал. 1 от Закона за чужденците в Република Б., визовите органи отказват издаването на визата. В този случай административният орган действа в условията на обвързана компетентност съгласно даденото от компетентния орган становище. В конкретния случай е налице отрицателно становище от ДАНС, поради което органът на основание чл. 20, ал. 3 от Инструкцията следва да постанови отказ за издаване на виза. В тази връзка съдът намира, че са неоснователни възраженията за нарушение на чл. 6 ЕКПЧ, доколкото презумпцията за невиновност и достъпът до ефикасни правни средства и възпрепятстването на достъп до съд, са неприложими в административното производство. Очевидно е, че жалбоподателят не е бил препятстван до достъпа си до съд, като в резултат на упражняване на това право е образувано и настоящото съдебно производство, в което съдът не е обвързан със становището на ДАНС и може да извърши самостоятелна преценка върху релевантните за спорното право факти. Правата по чл. 6 и чл. 13 от ЕКПЧ касаят правото на справедлив съдебен процес (чл.6 от ЕКПЧ) и правото на ефективни правни средства за защита (чл.13 от ЕКПЧ). Първото право касае съдебното производство и е неотносимо към административното производство по искането за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Второто право също касае основно възможността за защита срещу актовете, действията и бездействията на административния орган. Принципно то може да засегне и административното производство по искането за издаване на виза, но точно затова следва да бъде посочено в жалбата как това право е нарушено в административното производство – в съответствие с нормата на чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ за допустимост на оспорването. В този смисъл е Определение № 8720/19.09.20205 г. по адм. д. № 8906/2025 г. на ВАС. В конкретния случай не е препятстван достъпът до съд с постановения отказ, а изложените съображения, базирани на делото „В. срещу Б.“ са неотносими, тъй като касаят изключването на съдебния контрол върху административната намеса, какъвто не е настоящият случай.

Съгласно §1, т. 1 от ДР на ЗДАНС „национална сигурност“ е понятието по чл. 2 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност (ЗУФСЗНС). Съгласно чл. 2 ЗУФСЗНС национална сигурност е динамично състояние на обществото и държавата, при което са защитени териториалната цялост, суверенитетът и конституционно установеният ред на страната, когато са гарантирани демократичното функциониране на институциите и основните права и свободи на гражданите, в резултат на което нацията запазва и увеличава своето благосъстояние и се развива, както и когато страната успешно защитава националните си интереси и реализира националните си приоритети. Според чл. 3, ал. 2, т. 2 и т. 3 от с.з. националната сигурност предполага и изисква недопускане, намаляване и предотвратяване на рискове и противодействие на заплахи и посегателства. Доколкото в становището на ДАНС са изложени конкретни съображения за наличие на данни за съпричастността на жалбоподателя към извършвани престъпни посегателства върху охраняваните от Наказателния кодекс обществени отношения, то обоснован е изводът, че е налице заплаха за националната сигурност на страната и на чужденеца следва да бъде издаден отказ от издаване на виза тип Д. Данните в становището са конкретни и подробни, не са оборени от другите събрани доказателства, поради което съдът следва да зачете неговото правно значение.

По делото са представени Удостоверение за членство в Български лекарски съюз (л. 31), от което е видно, че жалбоподателят А. Я. Л. притежава диплома за висше образование № 38546 рег. № 006306/10.05.2024 г., издадена от МУ – П., както и че същият е вписан в регистъра на БЛС в РК на БЛС П. с рег. № 3472/1.02.2025 г. Представени са и дипломата му за висше образование, както и Трудов договор от м.07.2025 г.(л.34 – гръб и сл.). Не е спорно, че жалбоподателят е завършил висше образование специалност Медицина и е придобил право да практикува на територията на

Б., но това само по себе си не е основание за издаване на виза, доколкото следва да бъде съблюдаван и интересът на държавата за опазване на националната сигурност. Законът изисква наличието на данни за застрашаване на националната сигурност, а от представеното от ДАНС становище може да бъде изведен именно такъв извод.

По отношение на изложените в писмено становище от 05.10.2026 г. възражения, а именно – че липсва извършено престъпление, че „подпомаганото“ лице било със законен статут, че ДАНС с писмо рег. № Пл-31-2440/30.09.2024 г. била признала, че жалбоподателят не представлява заплаха за сигурността, както и относно липсата на компетентност на ДАНС да установява престъпления, съдът намира следното:

На първо място, както беше посочено и по-горе, законодателят не изисква чужденецът да е осъден с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер. Достатъчно е да са налице оперативни данни, че действа против националната сигурност. Както се посочи, според чл. 3, ал. 2, т. 2 и т. 3 ЗУФСЗНС националната сигурност предполага и изисква недопускане, намаляване и предотвратяване на рискове и противодействие на заплахи и посегателства.

Легалният статут на лицето, за което са налице данни, че е подпомагано от жалбоподателя, не променя по същество извода, че последният може да постави в опасност националната сигурност или да застраши интересите на българската държава. Видно от представеното становище на ДАНС, жалбоподателят поддържа приятелски отношения с лице от женски пол, също студентка в МУ – П., за която има данни, че разпространява наркотични вещества сред чуждестранните студенти. Според наличната в ДАНС информация жалбоподателят осигурява транспорт на лицето от женски пол при разпространението на наркотични вещества, което се осъществява посредством л.а. Л. Ровер Спорт, собственост на дружество „Алфа Мед Едю“ ЕООД, на което жалбоподателя е собственик и управител.

Писмото, на което се позовава процесуалният представител на жалбоподателя с рег.№ Пл-31-2440/30.09.2024 г., не може да се приеме за достатъчно, за да опровергае изложените констатации и съображения в становището на ДАНС, тъй като във времеви план го предхожда и е обективно възможно към момента на издаване на писмото такива данни да не са съществували. Актуалното и относимо към настоящия спор е становище на ДАНС от 14.04.2026 г. и същото съдържа конкретни, обосноваващи отрицателното становище на агенцията, данни за отхвърляне на молбата на чужденеца за виза тип Д.

По отношение на компетентността на ДАНС да установява престъпления, следва да се посочи, че агенцията не е установила престъпление, а в рамките на правомощията си е дала становище за наличие на данни, че жалбоподателят би поставил в опасност сигурността или интересите на българската държава.

Съдът намира, че посоченото в становището на ДАНС повишаване на жизнения стандарт на чужденеца следва да се разглежда в контекста на останалите индиции за съпричастност към незаконна дейност, свързана с разпространение на наркотични вещества, от която поначало могат да се реализират значителни доходи. Становището не съдържа твърдения за извършени от жалбоподателя данъчни или финансови нарушения, нито конкретни констатации за незаконен произход на доходите му. Ето защо липсата на такива данни не опровергава останалите изложени от агенцията обстоятелства, които, преценени в съвкупност, обосновават извода за наличие на основанията по чл. 10, ал. 1, т. 1 ЗЧРБ.

Освен това, в представеното становище ДАНС няма задължение да посочва всички доказателства, на които основава мотивите си за даденото отрицателно становище, тъй като не се касае за наказателно производство по смисъла на НК.

Позоваването на жалбоподателя на Решение № 24374/17.06.2026 г. по адм. д. № 4889/2025 г. е неотносимо към настоящия спор, доколкото двете производства имат различен предмет, а разрешеният с посоченото решение спор не е преюдициален за настоящото производство. С цитираното решение е отменена Заповед № 316з-1442/27.03.2025 г. на директора на ОДМВР – П. за отнемане на правото на продължително пребиваване на жалбоподателя, като от мотивите на съдебния акт е видно, че отмяната е обусловена от допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, без съдът да се е произнесъл по материалната законосъобразност на заповедта, още по-малко по наличието на данни за незаконна дейност, изложени в становището на ДАНС, на което се основава процесният отказ. Ето защо посоченото съдебно решение не опровергава фактическите основания на оспорения в настоящото производство административен акт и не обуславя неговата незаконосъобразност.

Неоснователно е и възражението, че процесният отказ възпрепятства упражняването на лекарска професия от жалбоподателя. Видно от писмо рег. № 316000-32054/05.08.2025 г. (л. 23), същият е напуснал страната на 26.04.2025 г., а представеният трудов договор (л. 34 – гръб), подписан през м. юли 2025 г., влиза в сила след получаване на разрешение за пребиваване. Следователно не се установява жалбоподателят да е започнал фактическо изпълнение на трудовите си задължения по този договор, което да е било преустановено вследствие на оспорения отказ.

Не е нарушен чл. 41 от Хартата за основните права на ЕС, както се твърди в жалбата. Правото на добра администрация съгласно чл. 41 от Х. включва по-специално правото на всяко лице да бъде изслушано преди срещу него да бъде предприета индивидуална мярка, която би имала неблагоприятни последици за него, правото на достъп на всяко лице до документите, които се отнасят до него, като се зачитат легитимните интереси, свързани с поверителността и професионалната и служебна тайна, задължението на администрацията да мотивира своите решения. Разбира се, при посочването на разпоредбата на чл. 41 от Хартата на основните права на Европейския съюз, тази съдебна инстанция съобразява и разпоредбата относно приложното поле на Хартата, а именно чл. 51, съгласно който разпоредбите ѝ се отнасят до институциите, органите, службите и агенциите на Съюза при зачитане на принципа на субсидиарност, както и за държавите членки единствено, когато те прилагат правото на съюза. В този смисъл те зачитат правата, спазват принципите и насърчават тяхното прилагане в съответствие със своите компетенции и при зачитане на предоставените в договорите компетенции на Съюза. Настоящият съдебен състав съобразява и обстоятелството, че съгласно чл. 6 от Договора от Л. за изменение на Договора за Европейския съюз и на Договора за създаване на Европейската общност, Съюзът зачита правата, свободите и принципите, определени в Хартата на основните права на Европейския съюз от 7 декември 2000 г., адаптирана на 12 декември 2007 г. в С., която има същата юридическа сила като договорите. По този начин, разбира се, може да се направи извод, че чл. 41 от Хартата на основните права на Европейския съюз ограничава приложимостта на принципа на добра администрация само до институциите, органите, службите и агенциите на Съюза.

Това, разбира се, обаче не препятства приложимостта на този основен принцип (както се установява от Съда на Европейския съюз) по отношение на държавите членки. Тази съдебна инстанция съобразява също така и обстоятелството, че принципът на добра администрация не е сред принципите, въведени в Европейската конвенция за защита на

правата на човека и основните свободи. Независимо от така направените изводи, принципът на добра администрация е намерил своето отражение в националното българско законодателство чрез въвеждането на принципа на законност, така, както същият е посочен в чл. 4 АПК, както и чрез принципите на бързина и процесуална икономия по чл. 11 АПК, този за достъпност, публичност и прозрачност по чл. 12 АПК, включително и чрез основанията по чл. 146 АПК, чрез които се преценява законосъобразността на административния акт. Както се посочи и по-горе в мотивите на това съдебно решение, принципът на добра администрация включва задължението на административните органи да мотивират своите решения. Настоящият съдебен състав вече изложи съображения по отношение мотивирането на акта, поради което не се налага повтарянето им. В случая не се констатира нарушение на правото на добра администрация, доколкото е налице валиден административен акт, съдържащ необходимото съдържание, за който адресатът му е уведомен и му е предоставена и възможност да упражни правото си на достъп до независим и безпристрастен съд.
В обобщение, въпреки че не се доказа наличието на основание по т. 20, това само по себе си не обосновава незаконосъобразността на оспорения акт. Налице е основание по чл. 10, ал.1, т. 1 ЗЧРБ, което се доказва от приложеното по делото в класифициран том становище на ДАНС. След като са налице условията, визирани в хипотезата на нормата, законосъобразно е отказано издаването на исканата виза по отношение на чужденеца. Оспореният акт е законосъобразен и не са налице отменителни основания по смисъла на чл. 146 АПК, поради което е дължимо отхвърляне на жалбата.
При този изход на спора в тежест на жалбоподателя остават направените по делото разноски. Ответникът не претендира разноски, поради което такива не следва да му бъдат присъждани.
Воден от горното, Административен съд София-град, 13-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на J. L. A. /Д. Л. А./, [дата на раждане] , гражданин на Република И., притежаващ национален паспорт № Z., валиден до 04.11.2034 г., срещу Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, постановен на 25.04.2026 г. от Завеждащ Консулска служба при Посолството на Република Б. в Д., по заявление от 12.02.2026 г.
Решението може да бъде обжалвано в 14-дневен срок от получаването му с касационна жалба пред Върховния административен съд.

СЪ

ДИЯ: